

Zpravodaj ombudsmana

1/2024

Úvodní slovo

Milé čtenářky, milí čtenáři,

s novým rokem přichází první letošní číslo Zpravodaje ombudsmana. Pokud vás zajímá, co jsme v posledních dvou měsících řešili, tak máte štěstí. Ve výběru najdete případy, ve kterých jsme pomohli napravit chybu úřadu, poradili lidem s jejich problémem nebo šetřili, jestli nejsou diskriminováni. Dozvíte se také, která zařízení jsme navštívili, a co jsme zjistili ve třech různých výzkumech. Schválně jestli přijdete na to, který příspěvek má něco společného s pneumatickým kladivem.

Stále platí, že budeme moc rádi, pokud nám pošlete nápady na zlepšení Zpravodaje. A že nám dáte vědět, pokud jste něčemu nerozuměli (zpravodaj@ochrance.cz).

Děkujeme a přežeme příjemné čtení.

Tým Kanceláře veřejného ochránce práv

Pomohli jsme napravit chybu úřadu

Zastali jsme se odsouzeného, který ve vězeňské kantýně nemohl nakoupit za víc než 200 Kč (sp. zn. [5213/2023/VOP](#))

Pokud s tím opatrovník souhlasí, člověk s omezenou svéprávností může sám utratit více peněz, než mu povolil soud. V opačném případě se jeho jednání považuje za neplatné (§ 65 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb.).

Odsouzený nemůže dle rozsudku soudu sám utratit více než 200 Kč. Přestože jeho opatrovnice opakovaně souhlasila s tím, aby za týden utratil 400 Kč, věznice mu neumožnila nakupovat za vyšší částku. Argumentovala tím, že během takového nákupu musí být zastoupený opatrovník, jinak se nákup považuje za neplatný. Rovněž namítala, že mu finanční částku může zvýšit jen soud.

S hodnocením věznice jsme se neztotožnili. Současně jsme poukázali na to, že odsouzenému nehrozí vážná újma. Věznice uznala, že pochybila a proto mu umožnila nakupovat za 400 Kč.

Stěžovatelce z Ukrajiny jsme pomohli zůstat v evidenci u úřadu práce (sp. zn. [5803/2023/VOP](#))

U úřadu práce se může evidovat i uprchlík z Ukrajiny, který pečuje o člověka s postižením.

Uprchlíci z Ukrajiny hrozilo ukončení evidence u úřadu práce. Stará se téměř celodenně o syna s postižením (kromě 3 hodin, kdy je ve stacionáři), a kvůli tomu nemůže přijmout práci na plný úvazek. Podle úřadu práce tak nemohla její evidence naplňovat základní účel, kterým je získat co nejdříve vhodnou práci. Zůstat v evidenci je však pro stěžovatelku důležité, protože za uchazeče o zaměstnání hradí stát zdravotní pojištění.

Úřadu práce jsme připomněli, že podle [informace](#) Ministerstva zdravotnictví může být v evidenci uprchlík z Ukrajiny, pokud pečuje o člověka se zdravotním postižením. Při jednání s úřadem práce jsme však zjistili, že vůbec neměl dokumenty o synovi stěžovatelky. Po jejich doplnění nám potvrdil, že stěžovatelka zůstane v evidenci uchazečů o zaměstnání.

Za chyby se platí. Tentokrát platil finanční úřad (sp. zn. [3839/2020/VOP](#))

Úrok z neoprávněného jednání správce daně podle § 254 odst. 2 daňového řádu (ve znění účinném do 31. prosince 2020) náleží tomu, na kom se finanční úřad dopustil neoprávněné exekuce. Jiné podmínky než neoprávněnost exekuce zákon nestanoví.

Účetní stěžovatele zadala chybné variabilní číslo při platbách daně ve výši přesahující 500 000 Kč, což způsobilo připsání plateb na daňový účet jiného poplatníka. Stěžovatel proto požádal o převedení plateb na jeho daňový účet. Finanční úřad však namísto toho zahájil vůči stěžovateli exekuci, protože u něj evidoval kvůli chybnému variabilnímu symbolu nedoplatek. Stěžovatel tedy musel uhradit daň podruhé. Teprve když se stěžovatele zastal [ombudsman](#) a správní soud, finanční úřad mu vrátil omylem zasláné platby.

Stěžovatel se následně domáhal přiznání úroku z neoprávněného jednání správce daně, čemuž finanční úřad ani odvolací orgán nevyhověl. Stěžovatel totiž podle nich nesplnil další zákonem stanovené podmínky.

Upozornili jsme, že úmyslem zákonodárce bylo kompenzovat újmu poplatníka, který nemohl v důsledku nesprávného postupu finančního úřadu disponovat se svými penězi. Důležité je jen to, že se finanční úřad dopustil neoprávněné exekuce, kvůli které stěžovatel musel uhradit daň podruhé. Generální finanční ředitelství se ztotožnilo s tím, že by stěžovateli měl náležet úrok, byť v nižší částce než jsme původně navrhovali. Nařídilo proto odvolacímu orgánu, aby přezkoumal rozhodnutí o nepřiznání úroku. Díky tomu stěžovatel nakonec obdržel úrok přesahující 100 000 Kč.

Přiměli jsme ministra, aby změnil text oznámení o podpoře v nezaměstnanosti (sp. zn. [8824/2022/VOP](#))

Oznámení o podpoře v nezaměstnanosti by mělo obsahovat stručné vysvětlení toho, z jakých skutečností vycházel úřad práce při stanovení její výše ([§ 39a odst. 1](#) zákona č. 435/2004 Sb.).

Stěžovatelka požádala o podporu v nezaměstnanosti. Úřad práce jí ji přiznal, ale v nižší částce než čekala. Současně se z oznámení o podpoře nedozvěděla, proč je tak nízká.

Shledali jsme, že výše podpory je v pořádku. Úřad práce ale pochybil tím, že stěžovatelce v oznámení vůbec nevysvětlil její výši. Navrhli jsme mu, aby ji do budoucna stručně odůvodňoval. Úřad práce se bránil tím, že postupuje dle metodiky Ministerstva práce a sociálních věcí. Obrátili jsme se proto na ministra a požádali ho, aby změnil text oznámení. Ten našemu návrhu vyhověl.

Bezproblémový odsouzený nemohl jít na pohřeb svého syna (sp. zn. [4644/2023/VOP](#))

Věznice stěžovateli neumožnila účast na pohřbu vlastního syna. Je invalidní, vykonává trest za nenásilnou trestnou činnost a neměl žádné kázeňské tresty. Naopak ho věznice vždy hodnotila kladně. Sociální pracovník a vychovatel, který se stěžovatelem pracuje a zná ho zřejmě nejlépe, navrhovali vyhovět žádosti o přerušování výkonu trestu.

Podle nás měla věznice stěžovateli umožnit účast na pohřbu. Drtivá většina okolností, ke kterým věznice přihlíží, hrála v jeho prospěch a odůvodnila by kladné rozhodnutí o přerušování výkonu

trestu. Ředitele věznice jsme poučili, že nesmí rozhodovat o žádostech svévolně, ale musí zohlednit všechny okolnosti případu a jednotlivé zájmy.

Ředitel přislíbil, že v budoucnu bude u žádostí o přerušení výkonu trestu zohledňovat vše, včetně vzorného chování odsouzených.

Muž vyřazený z evidence úřadu práce díky nám uspěl u soudu (sp. zn. [10945/2022/VOP](#))

Úřad práce nemůže vyřadit uchazeče o zaměstnání z evidence jenom proto, že na výběrovém řízení u zprostředkovaného zaměstnavatele pravdivě a ne účelově informoval o tom, že dostal jinou pracovní nabídku ([§ 30 odst. 2 písm. f](#)) zákona č. 435/2004 Sb.).

Stěžovatel na pracovním pohovoru u zaměstnavatele zprostředkovaného úřadem práce sdělil, že mu práci už slíbil jiný zaměstnavatel. Úřad práce to považoval za zmaření zprostředkovaného zaměstnání a vyřadil stěžovatele z evidence uchazečů o zaměstnání. Ministerstvo práce a sociálních věcí potvrdilo jeho rozhodnutí.

Podle nás úřad práce i ministerstvo jednání stěžovatele nesprávně posoudily. Pokud uchazeč o zaměstnání ve výběrovém řízení pravdivě a ne účelově informuje zprostředkovaného zaměstnavatele o jiné pracovní nabídce, nejde o maření součinnosti a nemůže to vést k jeho vyřazení z evidence. Navrhli jsme oběma úřadům, aby do budoucna důsledně zkoumaly skutkový stav. Úřad práce naše doporučení přijal, ministerstvo nikoli. Stěžovatel však s naší podporou uspěl s žalobou u soudu, který případ posoudil stejně jako my.

Pomohli jsme

Přiměli jsme Ministerstvo zdravotnictví, aby vydalo metodický pokyn k pozastavení provozu nebo používání zdroje hluku (sp. zn. [30/2020/SZD](#))

Zákon o ochraně veřejného zdraví umožňuje, aby krajské hygienické stanice („KHS“) udělily provozovateli zdroje hluku pokutu za překročení hlukového limitu. Kromě ní mu mohou uložit i nápravná opatření. Například se jedná o možnost dočasně pozastavit provoz nebo používání zdroje hluku kvůli ochraně veřejného zdraví [[§ 84 odst. 1 písm. m](#)] zákona].

Zjistili jsme, že KHS nápravná opatření prakticky nevyužívají a nejsou dostatečně metodicky vedené Ministerstvem zdravotnictví. Požádali jsme proto ministerstvo, aby vydalo pokyn, ve kterém by vysvětlilo, co a jak mohou KHS dělat. Ministerstvo vyhovělo našemu požadavku. Nad rámec nám přislíbilo, že KHS proškolí.

Napomohli jsme ke změně rozhodovací praxe Ministerstva zdravotnictví o odškodnění za protiprávní sterilizaci ([14083/2022/VOP](#))

Stěžovatelka požádala o odškodnění za protiprávní sterilizaci. Ministerstvo zdravotnictví jí nevyhovělo s tím, že o ní neexistuje zdravotnická dokumentace. Doporučili jsme stěžovatelce, aby se bránila správním žalobou. A aby v ní argumentovala tím, že ministerstvo postupovalo příliš formálně, nezohlednilo účel zákona č. [297/2021](#) Sb., nepoučilo jí o tom, jak a dokdy může označit důkazy a nepřihlédlo k jiným důkazům.

Městský soud v Praze se ztotožnil s námitkami stěžovatelky a zrušil rozhodnutí ministerstva (sp. zn. [14 Ad 9/2022](#)). Vydal přitom vůbec první rozsudek v této věci, na který odkazují další soudy (včetně Nejvyššího správního soudu). Ministerstvo díky němu v současné době lépe a podrobněji poučuje žadatelky o odškodnění.

Pomohli jsme důchodci získat doklad o zaměstnání (1071/2023/VOP)

Chybějící dobu důchodového pojištění lze prokázat i prostřednictvím dokumentů uložených v Archivu bezpečnostních složek Ústavu pro studium totalitních režimů.

Stěžovatel emigroval v roce 1984 do USA, kde dosud žije. V roce 2019 mu Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) přiznala nízký český dílčí starobní důchod, protože mu nezapočetla dobu zaměstnání v letech 1975 až 1984. Neměla totiž k dispozici evidenční list důchodového pojištění. Současně se jí nepodařilo najít v archivu hl. města Prahy ani ve spisovně, kde měl zaměstnavatel uloženou část personální dokumentace, žádný doklad o zaměstnání stěžovatele v daném období. Stěžovatel dohledal pouze usnesení o zastavení jeho trestního stíhání z roku 1976. V něm je zmínka o tom, že byl během trestního stíhání zaměstnaný.

Shledali jsme, že ČSSZ nepochybila, když stěžovateli nezapočetla chybějící dobu pojištění. Přesto jsme se rozhodli zjistit, zda si bývalá Státní bezpečnost nevedla o stěžovateli složku a zda v ní není nějaký doklad o jeho zaměstnání v letech 1975 až 1984. Požádali jsme proto o pomoc Archiv bezpečnostních složek Ústavu pro studium totalitních režimů. Tomu se podařilo najít vyjádření zaměstnavatele, které zaslal Státní bezpečnosti poté, co stěžovatel emigroval. Z něj vyplývá, kdy u něj pracoval a na jakých pozicích.

Kopii vyjádření jsme zaslali ČSSZ. Ta stěžovateli uznala chybějící dobu pojištění, zvýšila mu důchod na trojnásobek předchozí částky a také mu poskytla jeho doplatek.

Platit obci jen poplatek za komunální odpad někdy nestačí (sp. zn. 4055/2023/VOP)

Pokud právnická osoba vlastní stavbu pro bydlení či rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba, musí platit poplatek za obecní systém odpadového hospodářství (§ 10e zákona č. 565/1990 Sb.). Pokud tuto stavbu využívá i ke své vlastní činnosti či k podnikání, musí si současně zajistit i odstraňování odpadu z této činnosti (§ 15 odst. 2 zákona č. 541/2020 Sb.).

Setkáváme se s tím, že v praxi panují nejasnosti, kdo a jak má platit za odpad v případech, kdy právnická osoba vlastní byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve kterých není nikdo přihlášen k pobytu.

Pokud jsou tyto objekty využívány k bydlení nebo pro rodinnou rekreaci (jejich zamýšlenému účelu), vzniká zde pouze komunální odpad. K jeho odstraňování slouží obecní systém odpadového hospodářství (běžné černé popelnice a popelnice na tříděný odpad). Za jeho využití zaplatí právnická osoba obci poplatek. Pokud právnická osoba využívá objekty i k vlastní činnosti či podnikání, musí pro odstraňování odpadu z těchto činností navíc uzavřít buď smlouvu s obcí, nebo se svozovou společností.

Pomohli jsme pěstounce získat celý rodičovský příspěvek (sp. zn. 10410/2022/VOP)

Pokud je dítě svěřené do trvalé péče jiné osoby (například osvojitele nebo dlouhodobého pěstouna), může nová pečující osoba čerpat celkovou částku rodičovského příspěvku. K části dávky, kterou vyčerpala předchozí pečující osoba, se nepřihlíží.

Dlouhodobá pěstounka chtěla navýšit měsíční splátku rodičovského příspěvku tak, aby stihla vyčerpat celou částku (300 000 Kč) do 4 let dítěte. Úřad práce ji poučil, že nejprve musí dočerpát část dávky, kterou nevyčerpala biologická matka dítěte. Až poté se může u Ministerstva práce a sociálních věcí domáhat zbývajících částí dávky. Protože však krátce po dočerpání dosud

nevyčerpané části rodičovského příspěvku mělo dítě 4 roky, stěžovatelka získala ze zbývajících částí dávky jen necelou jednu měsíční splátku.

Úřad práce při poučení stěžovatelky postupoval podle závazného stanoviska ministerstva. To ale díky nám změnilo názor a umožnilo nově pečujícím osobám čerpat celou částku rodičovského příspěvku už od svěřením dítěte do péče. Navíc uložilo úřadu práce, aby stěžovatelce jednorázově doplatil zbývajících nevyčerpanou část dávky ve výši přesahující 120 000 Kč.

Radili jsme v diskriminačních věcech

Zabývali jsme se případem muže, kterého zaměstnavatel propustil z práce (15798/2022/VOP)

Zaměstnavatel se může dopustit diskriminace, pokud se neřídí právními předpisy, které zohledňují práva lidí se zdravotním postižením.

Během pandemie onemocnění COVID-19 museli mít lidé ve vnitřních prostorech zakrytý obličej, aby předcházeli další nákaze. Stěžovatel doložil zaměstnavateli potvrzení lékaře (specialisty), že mu to působí vážné zdravotní obtíže. [Mimořádné opatření](#) pro takové případy stanovilo výjimku. Zaměstnavatel přesto požadoval, aby měl stěžovatel zakrytý obličej a nedovolil mu vstup na pracoviště. Poté s ním kvůli neomluveným absencím ukončil pracovní poměr.

Zaměstnavatel musel respektovat právo stěžovatele pobývat na pracovišti bez zakrytého obličeje a současně chránit zdraví ostatních zaměstnanců. Podle našeho názoru měl možnost řešit tuto situaci jiným vhodnějším způsobem (ne propuštěním stěžovatele z práce). Proto jsme jeho jednání shledali diskriminačním.

Soud již pravomocně rozhodl o neplatnosti ukončení pracovního poměru. Stěžovatel nyní čeká na projednání své antidiskriminační žaloby.

Muž s postižením může díky nám nakládat se svými bankovními účty (sp. zn. 1970/2023/VOP)

Banka se může dopustit diskriminace, pokud neumožní plně svéprávnému klientovi, který má zároveň jmenovaného opatrovníka (§ 469 zákona č. 89/2012 Sb.), aby nakládal se svým účtem.

Stěžovatel je plně svéprávný, ale kvůli lehkému mentálnímu postižení mu soud jmenoval opatrovnici. Ta ho může zastupovat při nakládání s majetkem v hodnotě nad 20 000 Kč. Banka stěžovateli neumožnila zrušit stavební spoření a založit nové kvůli tomu, že naspořená částka přesahuje 20 000 Kč. Podle banky to mohla udělat jen opatrovnice. Stěžovatel tvrdil, že ze stejných důvodů nesměl nakládat ani se vkladní knížkou a běžným účtem, přestože chtěl vybrat nižší částku.

Banka diskriminovala stěžovatele z důvodu zdravotního postižení. Sledovala legitimní cíle:

- zajištění povinnosti respektovat soudní rozhodnutí (snaha o to, aby měl stěžovatel náležitou pomoc opatrovnice)
- zajištění povinnosti obezřetnosti a ochrany zájmů klientů (snaha o to, aby byly peníze stěžovatele v bezpečí a nedošlo k jejich zneužití),

ale měla k jejich zajištění zvolit vhodnější prostředky. Ustanovení opatrovnice bez omezení svéprávnosti stěžovateli nebrání, aby se svým majetkem nakládal zcela samostatně. Pokud by to potřeboval, může využít podpory opatrovnice. Není to ale jeho povinnost.

Díky nám banka stěžovateli umožnila nakládat se všemi jeho bankovními účty. Dokonce jej pozvala k osobní schůzce, na které by měli společně projít současné nastavení služeb a případně provést změny podle jeho požadavků.

Navštěvujeme zařízení

Už od roku 2006 jsme národním preventivním mechanismem – chráníme lidi před špatným zacházením. Proto navštěvujeme zařízení, kde jsou lidé omezení na svobodě nebo závislí na poskytované péči. Jedná se například o věznice, dětské domovy nebo domovy pro seniory. Od roku 2018 rovněž sledujeme, jak Česká republika naplňuje práva lidí s postižením podle Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením. Proto navštěvujeme také zařízení, kde jsou lidé se zdravotním postižením.

V listopadu 2023 jsme uskutečnili 3 návštěvy. Konkrétně lůžkového oddělení Národního ústavu duševního zdraví v Klecanech, domova pro osoby se zdravotním postižením Kovářská a dětského domova pro děti do 3 let věku Trojlístek – centrum pro děti a rodinu v Kamenici nad Lipou. V prosinci 2023 proběhla návštěva Dětského centra Plzeň – dětského domova pro děti do 3 let věku.

Zkoumali jsme

Zmapovali jsme činnost organizací, které pomáhají lidem v bytové nouzi k důstojnému bydlení (sp. zn. 59/2022/DIS)

Opakovaně se na nás obracejí lidé, kteří se potýkají s diskriminací v přístupu k bydlení (například Romové, lidé s postižením nebo rodiče malých dětí). Ve výzkumu jsme se proto zaměřili na činnost organizací, které jim pomáhají najít vhodné bydlení a také si ho udržet. Organizace nám popsaly jejich práci. Díky tomu jsme zjistili, na jaké překážky narážejí při řešení bytové nouze a také našli příklady dobré praxe.

Zjistili jsme například, že:

- Organizacím se zpravidla daří zajistit lidem bydlení. Spíše však v bytech soukromých vlastníků, neboť proces přidělování obecních bytů je složitý. V některých obcích také chybí politická vůle podpořit činnost organizací.
- Vlastníky bytů motivuje, pokud mají díky podpoře organizací záruku pravidelného hrazení nájemného, slušného zacházení s bytem či úhrady případných škod. Také oceňují, když jim organizace pomohou s řešením sousedských sporů.
- Organizacím se osvědčuje zapojit do práce s lidmi v bytové nouzi pracovníky s podobnou zkušeností.
- Podle organizací je důležité důsledně oddělovat role správce nebo zprostředkovatele bytu a sociálního pracovníka. Předchází se tak střetu rolí, který může ohrozit vzájemnou důvěru.
- Hlavní překážku organizace spatřují v průtazích úřadu práce při vyřizování dávek. Postrádají také zákon o sociálním bydlení.

S výsledky výzkumu seznámíme Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo práce a sociálních věcí, a také organizace pomáhající lidem v bytové nouzi. Doufáme, že se jimi inspirovaní při své další práci.

Náš výzkum potvrdil nejednotný přístup škol k dětem s potřebou zdravotní podpory (sp. zn. 63/2022/DIS)

Ve výzkumu jsme zjišťovali od vedení škol a rodičů, jak se poskytuje zdravotní podpora žákům během pobytu ve škole. Obrací se na nás totiž rodiče dětí s cukrovkou, kteří narážejí na problémy s aplikací inzulínu při výuce, ale také rodiče dětí s jiným postižením nebo nemocí.

Zjistili jsme, že přístup škol k poskytování zdravotní podpory je různý. Některé školy ho upravují písemnými dohodami s rodiči žáků. Většina učitelů i vedení škol se obává možných důsledků nesprávně poskytnuté zdravotní podpory. Výzkum také potvrdil námitky rodičů, že se jejich děti ve školách setkávají s problémy kvůli poskytování zdravotní podpory. Současně platí, že neposkytování zdravotní podpory dětem ve školách způsobuje problémy se školní docházkou nebo zvyšuje nároky na zapojení rodičů.

V návaznosti na výzkum jsme doporučili Ministerstvu školství a Ministerstvu zdravotnictví, aby:

- určila, jakou zdravotní podporu může poskytovat učitel, a jakou nikoliv,
- lépe metodicky vedla školy, protože současné vedení je nejasné a neřeší všechny situace,
- systematicky zařazovala do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků kurzy prohlubující kompetence v oblasti zdravotní péče,
- cílila osvětové aktivity také na pediatry a další lékaře, neboť ti by měli poskytovat školám a školským zařízením konzultace k poskytování zdravotní podpory,
- zvažila vytvoření pozice pedagogicko-zdravotnického asistenta.

Další opatření jsme potom doporučili samotným školám a jejich vedení. Ve snaze naše doporučení prosadit a zlepšit zdravotní podporu ve školách budeme pokračovat.

Upozornili jsme na to, že děti mají právo být v kontaktu i s rodičem ve vězení (sp. zn. 4353/2022/VOP/TK)

Děti a rodiče ve vězení mají právo na osobní i nepřímý styk. Státní orgány (např. OSPOD, Vězeňská služba) jim v tom musí pomáhat a zajistit co nejvhodnější podmínky.

Jak se OSPOD daří zajišťovat kontakty dětí s rodiči ve vězení? To jsme zjišťovali ve výzkumu nejen od všech OSPOD, ale také krajských úřadů, které je metodicky vedou. Na výzkum jsme navázali setkáním na kulatém stole, kde jsme diskutovali se zástupci institucí, které se tématem zabývají. Šlo například o Ministerstvo práce a sociálních věcí, Generální ředitelství vězeňské služby a neziskové organizace, které v této oblasti nabízí pomoc.

Výsledkem našeho šetření a společné diskuze jsou doporučení, která by měla pomoci zlepšit praxi jak OSPOD, tak Vězeňské služby (sp. zn. [988/2023](#)). V první řadě jsme se snažili upozornit na to, že děti nezávisle na svém věku mají právo být s rodičem v kontaktu, i když je ve vězení. OSPOD jsme doporučili například:

- Věnovat větší pozornost dětem, které mají rodiče ve vězení a vyhodnocovat, zda jsou kontakty dítěte s rodičem ve vězení v zájmu dítěte.
- Podporovat kontakt s rodičem ve vězení, pokud je v zájmu dítěte.
- Využívat více pomoc neziskových organizací, které pomáhají s překonáním překážek souvisejících s kontaktem (například cesta do věznice, odmítavý postoj pečující osoby nebo dítěte atd.).
- Propojit více spolupráci všech subjektů pracujících s rodinou (sociální pracovník vězení, sociální pracovník OSPOD, sociální kurátor rodiče, případně sociální pracovník neziskové organizace).

Ministerstvu práce a sociálních věcí a Generálnímu ředitelství Vězeňské služby jsme doporučili:

- Vytvořit společně metodický materiál zaměřený na kontakty dětí s rodiči ve vězeních. Ten by měl pomoci pracovníkům ve vězení i OSPOD při práci s dítětem, které má rodiče ve vězení.
- Zpřístupnit OSPOD kontakty pracovníků ve vězení.